

Студентське самоврядування в освітньо-виховному середовищі вищої школи України

Т.А ДРОКІНА, Л.І.ІВАСІШИНА

Житлово-комунальний технікум ХНАМГ

Студентське самоврядування є важливим фактором удосконалення навчально-виховного процесу спрямованим на якісне навчання, виховання духовності і культури студентів, зростання у студентської молоді соціальної активності, ініціативи та відповідальності за доручену справу, гармонійного розвитку особистості, оволодіння навичками організатора, які будуть необхідні в майбутній діяльності з обраної спеціальності.

Студентське самоврядування – це така діяльність, за допомогою якої максимально виявляються і реалізуються творчі здібності студентів, формуються моральні якості, підвищується ініціатива, відповідальність кожного за результати своєї праці.

У вересні 2005 року Верховна Рада ухвалила зміни та доповнення до деяких статей Закону України «Про вищу освіту». Зокрема, зміни торкнулися статті 38 «Студентське самоврядування». Відповідно до неї створення у ВНЗ органів студентського самоврядування (ОСС) віднині покладається на самих студентів. Передбачається, нововведення значно розширять повноваження ОСС. Ними обумовлено 10-відсоткове представництво студентства у вчених та педагогічних радах, можливість участі студентів у виборах ректорів і керівників факультетів та завідувачів кафедр. У всіх навчальних закладах органи самоврядування є виборними і формуються терміном на один рік шляхом таємного голосування студентів.

Згідно змін до Закону адміністрація ВНЗ має узгоджувати з лідерами самоврядування рішення про: відрухування студента з навчального закладу на підставах, не пов'язаних з академічною заборгованістю; поселення студента в гуртожиток та виселення з нього, крім випадків, пов'язаних з невиконанням умов договору про надання гуртожитку (у разі його укладення); правила поведінки студентів та правила проживання в гуртожитках; участь у програмах міжнародного обміну студентами; дозвілля й участь у суспільно-громадському житті тощо.

Масові оздоровчі, фізкультурні і спортивні заходи направлені на широке залучення студентської молоді до регулярних занять фізичною культурою та спортом, на укріплення здоров'я, удосконалення фізичної та спортивної підготовки студентів. Вони

організуються у вільний від навчання час, у вихідні та святкові дні. Ці заходи проводяться фізкультурним активом із органів студентського самоврядування на основі широкої ініціативи і самодіяльності студентів при методичному керівництві викладачів фізичного виховання.

В Україні існує проблема неналежного законодавчого оформлення та, відповідно, необхідність удосконалення нормативно-правової бази функціонування студентського самоврядування. Згідно з існуючим законодавством, права участі студентського самоврядування в розв'язанні питань, що стосуються вищої освіти, є лише декларативними та дуже обмеженими. Така юридична незахищеність студентських самоврядних органів лише посилює ефект, викликаний небажанням адміністрації ВНЗ делегувати органам студентського самоврядування свої функції та ділитися з ними певними інструментами впливу.

Крім відсутності юридичного інструментарію є ще одна, не менш важлива для незалежності органів проблема: відсутність достатніх фінансових можливостей для реалізації завдань та виконання власних функцій. Таким чином українські органи студентського самоврядування найчастіше стають фінансово залежними або ж від адміністрації ВНЗ, або ж від місцевої влади. Але ж погодьмося, фінансова незалежність – це запорука свободи та самостійності дій.

Отже, студентське самоврядування України розвивається у фарватері європейських традицій самоврядності, проте, потребує якісних трансформацій у законодавчому полі функціонування нашої країни.